

MINUN SANANI OVAT HENKI JA ELÄMÄ

Miten Pyhä Henki toimii kirkossa?

Klemet I. Preus

Tämän vihkon ovat lahjoittaneet:

LUTHERAN HERITAGE FOUNDATION
51474 Romeo Plank Road
Macomb, MI 48042
USA

www.lhfmissions.org

SUOMEN LUTHER-SÄÄTIÖ
PL 127
00101 Helsinki

www.luthersaatio.com

Originally published in the U.S.A.

Under the title

The Fire and the Staff, Chapter 3 "The Fire Spreads"

Copyright (c) 2004 Concordia Publishing House

3558 S. Jefferson, St. Louis, Missouri 63118

Käännös: Markus Pöyry

Myllypaino, Leväsjoki 2007

MINUN SANANI OVAT HENKI JA ELÄMÄ

Miten Pyhä Henki toimii kirkossa?

Jokin aika sitten eräs vanha pariskunta vieraili seurakunnassani. He sanoivat havainneensa, että Pyhä Henki toimi todella aktiivisesti seurakunnassamme. Kun kysyin heiltä, miten he kykenivät sen huomaamaan, he vastasivat: ”Me vain tiesimme sen iloisista ilmeistä, joita näimme ihmisten kasvoilla.” Joskus myöhemmin olin vierailulla erään miehen luona, joka oli käynyt muutamia kertoja seurakunnassamme. Kun kysyin häneltä, mitä mieltä hän on seurakunnastamme, hän sanoi: ”Pastori, ei millään pahalla, mutta en vain saanut sellaista vaikutelmaa, että Henki olisi elävä seurakunnassanne.” Kysyin häneltäkin, miten hän sen pystyi havaitsemaan. Hän vastasi: ”Siellä ei vain näyttänyt olevan sitä iloa, jota luulisi löytyvän kirkosta, joka on todella elävä Hengessä.”

Miten voit tietää toimiiko Pyhä Henki elävästi ja aktiivisesti seurakunnassa? Vastaus tuohon kysymykseen on äärimmäisen yksinkertainen. Pyhä Henki toimii aktiivisesti missä ikinä Kristuksen anteeksiantamuksen sanaa puhutaan. Pyhä Henki voidaan löytää ainoastaan ja aina Kristuksen sanan välityksellä.

On kaksi tapaa tehdä teologiaa. Molemmat ovat oikein. Ensimmäinen on katsoa, mitä Raamattu sanoo. Edempänä olen lainannut muutamia jakeita osoittaakseni, että Henki tulee meihin vain sanan välityksellä. Toinen tapa tehdä teologiaa on kysyä, miten tietty opinkohta suhtautuu vanhurskauttamisoppiin. Miten väite siitä, että Pyhä Henki toimii vain sanan kautta, suhtautuu raamatulliseen oppiin vanhurskauttamisesta?

Eräs tuttavani, Martin Franzmann, sanoitti muutamia virsiä. Yhdessä noista virsistä on tämä kertosäe:

*Sinun voimallinen sanasi lausuu meidät vanhurskaiksi;
sinun omalla pyhyydelläsi kirkastetuiksi.*

Tämä pieni virke kertoo meille kaiken, mitä meidän tarvitsee tietää Hengen, Jumalan sanan ja vanhurskauden Kristuksessa välisestä suhteesta. Seuraa tätä teologista ajattelunkulkua:

1. Jeesuksen kuolema julistaa maailmalle ”syytön.” (Tämä tuomio on meidän vanhurskauttamisemme).
2. Sana rististä julistaa tämän armollisen tuomion meidän päällemme.
3. Henki todistaa Jeesuksesta käyttäen sanaa rististä välineenään (Joh. 15:26).
4. Niin siis Henki käyttää sanaa rististä todistaakseen Jeesuksesta Kristuksesta, ja kun Hän tekee niin, me olemme vanhurskautetut.

Toisia tapoja sanoa ”Sinun voimallinen sanasi lausuu meidät vanhurskaiksi” on sanoa ”Sinun voimallinen sanasi päästää meidät synneistämme”, ”Sinun voimallinen sanasi antaa syntimme anteeksi”, ”Sinun voimallinen sanasi julistaa meidät syyttömiksi.” Saman asian voi sanoa monella tavoin. Evankeliumin sanan kautta Pyhä Henki kiinnittää meidän elämäämme Jeesuksen kuoleman.

Jos sanotaan, että ihminen voi saada syntinsä anteeksi jonkin muun kuin Kristuksen sanan kautta, väitetään silloin, että ihminen voi pelastua ilman Kristusta. Kun Jumala sanoo, ettei ole vanhurskauttamista Kristuksen ulkopuolella, hän sanoo samalla, ettei ole vanhurskauttamista Kristuksen evankeliumin ulkopuolella. Saatat ihmetellä, miksi Martin Franzmann sanoitti virtensä käyttäen niin eriskummallista ilmausta. Hänen vastauksensa on: ”Miksi virren pitäisi olla helppo? Kuka sanoi, että sen tulee olla helppo?”

Kylä, lähde ja vesi

Olipa kerran kaunis pieni kylä kahden vuoren välisessä laaksossa. Kylän keskellä oli lähde, joka antoi vettä kaikille kylän asukkaille. Ihmiset ympäri maailmaa tulivat juomaan viileää, puhdasta ja raikasta vettä, jota päivittäin nostettiin lähteestä. Lukemattomat ihmiset jäivät kylään ja rakensivat kotinsa sinne. He rakastivat lähteen vettä.

Lähteessä oli kylän asukkaille kyllin. Minkään muun lähteen vedet eivät sulostuttaneet kylän katuja. Muita lähteitä ei yksinkertaisesti tarvittu. Kukaan ei koskaan edes vihjannut, että saattaisi pitää jostakin toisesta lähteestä enemmän. Koko ajatuskin oli käsittämätön. Lähde riitti tyydyttämään kyläläisten tarpeet, ja tulipa kylään asukkaita miten paljon tahansa, vettä riitti aina kaikille. Vettä toisesta lähteestä? Koko ajatus oli ennenkuulumaton ja vailla mieltä.

Lähde oli myös elinvoimainen. Jos joku joskus epäili lähteen kuivuvan ennen pitkää, hänelle naurettiin. "Vedetön lähde?" Koko ajatus oli ennenkuulumaton ja vailla mieltä. Milloin tahansa kylän asukas meni lähteelle - olipa hän pienin lapsista tai itse kylän pormestari - vesi virtasi. Lähde oli ennakoitavissa ja luotettava. Lähde oli elinvoimainen. Kylän asukkaat luottivat vain yhteen lähteeseen, eikä lähde koskaan pettänyt heidän luottamustaan. Lähde ja vesi kuuluivat yhteen. Toista ei ollut ilman toista. Jos halusit vettä, sait sitä vain ja ainoastaan tuosta lähteestä. Jos menit lähteelle, sait aina vettä. Ei ollut vettä ilman lähdettä eikä lähdettä ilman vettä.

Eräänä päivänä - koko kylän surullisimpana - kylään saapui muukalainen. Hän maistoi vettä, kuten jokainen vieras oli tehnyt ennen häntä. Muukalainen sanoi: "Tämä on hyvää vettä, mutta tiedän, että aivan yhtä hyvää vettä voi saada muualtakin." Hänen sanansa jakoi ihmiset. Toiset sanoivat: "Mahdotonta! Vesi tulee vain tästä lähteestä." Toiset tulivat uteliaiksi. Muukalainen maistoi uudestaan ja sanoi: "Tämä on hyvä lähde. Mutta en usko, että voimme panna luottamustamme pelkästään tähän lähteeseen."

Nämäkin sanat jakoivat ihmiset. Jotkut sanoivat: "Mahdotonta. Vesi tulee aina lähteestä." Toiset tulivat uteliaiksi. Niinpä kylän asukkaat keskustelivat kahdesta kysymyksestä. Ensimmäiseksi: Vainko tämä lähde? Oliko yksin tämä lähde riittävä? Toiseksi: Ainako tämä lähde? Oliko tämä lähde tarpeeksi elinvoimainen? Muukalainen ehdotti koetta: "Miksi emme tukkisi lähettä? Olen varma, että vettä tulee jostakin muualta. Tämä lähde ei ole yksin riittävä. Peittäkäämme siis se. Mielestäni emme voi luottaa siihen loputtomiin. Lähde ei ehkä ole riittävän elinvoimainen." Mutta kyläläiset vastustivat. "Ei. Lähde ja vesi kuuluvat yhteen. Jos lähde peitetään, meillä ei ole vettä." Muukalainen vastasi pilkallisesti: "Teistä on tullut lähteen rakastajia. Teidän pitäisi rakastaa vettä. Luuletteko, ettei Jumala voi antaa meille vettä mistä ikinä haluaa? Yritättekö te rajoittaa Jumalaa? Voi teitä vähäuskoisia! Voi teitä lähteiden rakastajia! Jumala ei tarvitse lähettä saadakseen teidät ja kaupunkinne kukoistamaan." Puhe "Jumalasta" tuntui niin hurskaalta ja jumaliselta. Tietenkään ihmiset eivät tahtoneet rajoittaa Jumalan voimaa. Niin lähde peitettiin. Mutta voi: kaikki kylän asukkaat kuolivat janoon.

Tämä on varmaankin kaikkein järjettömin satu, jonka olet kuullut. Lue se uudelleen, mutta tällä kertaa sijoita sanan "kylä" paikalle "kirkko" ja "lähteen" paikalle "sana". Sijoita "veden" paikalle "Henki". Se, mitä tapahtui tuolle kylälle on tapahtunut lukemattomille kirkkoille läpi historian. Ne erottivat sanan ja Hengen ja siksi kuolivat.

Miten voit tietää, että Henki toimii aktiivisesti kirkossa? On vain yksi tapa selvittää se. Jos Kristuksen evankeliumia julistetaan, silloin Pyhä Henki toimii. Ja jos Pyhä Henki toimii, silloin julistus Kristuksesta on välttämättä läsnä. Ei voi olla olemassa sanatonta Henkeä eikä Hengetöntä sanaa.

Ei ole olemassa sanatonta Henkeä

Pyhä Henki tekee työtään vain Jumalan sanan kautta. *"Meidän täytyy siis lujasti pitää kiinni siitä, että Jumala ei tahdo olla tekemisissä ihmisten kanssa millään muulla tavalla kuin sanan ja sakramenttien välityksellä."*

Kaikki se, mitä ilman sanaa ja sakramenteja Henkenä ylistetään, on itse Perkeleestä,” sanoo Luther Schmalkaldenin opinkohdissa (III:8). Luther sai oppinsa Pyhistä Kirjoituksista: *”Usko tulee siis kuulemisesta, mutta kuuleminen Kristuksen sanan kautta”* (Room. 10:17). *”Te, jotka olette uudestisyntyneet, ette katoavasta, vaan katoamattomasta siemenestä, Jumalan elävän ja pysyvän sanan kautta”* (1. Piet. 1:23). Jumala toimii armollisesti vain sanan kautta.

Pidin kerran hartauden luterilaisen koulun opiskelija-asuntolassa. Opetin kiertelemättä, mikä oppimme on. ”Pyhä Henki toimii vain sanan kautta.” Ehkä kerroin heille myös sen pienen vertauksen kylästä, lähteestä ja vedestä. Yksi opiskelijoista kysyi: ”Etkö ole nyt laittamassa Jumalaa rajoitettuun laatikkoon?” Se oli hyvä kysymys. Minua houkutteli ensin sanoa hänelle: ”En, ei Jumalaa saa koskaan laittaa laatikkoon.” Mutta sen sijaan sanoinkin: ”Kyllä, olen laittamassa Jumalan koppiin. Olen laittamassa Jumalan sinne, missä hän haluaa olla meitä varten.”

”Haluaako Jumala, että häntä rajoitetaan?”, oli opiskelijan epäilevä vastaus. Minä vastasin: ”Kun meidän Herramme Jeesus tuli tähän maailmaan pelastamaan meitä, mihin hänen äitinsä asetti hänet? Laatikkoon. Sitä laatikkoa kutsuttiin pieneksi seimeksi. Meidän Jumalamme ja Herramme on kopissa. Kun Jeesuksen opetuslapset pelkäsivät hukkuvansa myrskyisellä Galilean järvellä ja huusivat Jumalaa avukseen, mistä he löysivät hänet? Raamattu kertoo, että hän oli nukkumassa veneen peräkeulassa. Jumala on nukkumassa. Jumala on kopissa. Kun Jeesus sitoutui juomaan hänen isänsä vihan katkeran maljan, mihin tämä sitoutuminen vei maailmankaikkeuden Herran? Ristille. Se oli koppin – koppin, josta hän päätti olevansa pakenematta. Se oli koppin, jolla ääretön Jumala rajoitettiin. Kun Jeesus raahattiin ristiltä, mihin hänet sijoitettiin? Hänet laitettiin sinetöityyn hautaan. Se oli koppin.”

Jumala selkeästi rajoitti itsensä. Me kutsumme tätä ristin teologiaksi. *”Se ansaitsee tulla kutsutuksi teologiaksi, joka ymmärtää Jumalan näkyvät, selkäpuolen ominaisuudet kärsimyksen ja ristin kautta nähtyinä.”* Se oli Lutherin suuri oivallus. Jumala toimii ristin kautta. Hän rajoitti itsensä

2000 vuotta sitten ansaitakseen pelastuksen meille, ja hän rajoittaa itseään tänään lahjoittaakseen pelastuksen meille.

Ei ole pelastusta yhdessäkään toisessa

”Eikä ole pelastusta yhdessäkään toisessa; sillä ei ole taivaan alla muuta nimeä ihmisille annettu, jossa meidän pitäisi pelastuman” (Apt.4:12). Jokainen kristitty tuntee nämä mahtavat sanat. Me tiedämme, ettei Jumala pelasta meitä muutoin kuin Poikansa kautta. Ei ole pelastusta yhdessäkään toisessa. Tulen niin turhautuneeksi, kun kuuntelen mukamas kristittyjä pastoreita, jotka eivät näytä osaavan sanoa, että pelastus on yksin Kristuksessa. Meidän täytyy sanoa uudelleen ja uudelleen, että Jumala on rajoittanut pelastuksen Jeesukseen. Ilman Kristusta ja ilman uskoa Kristukseen ihminen ei voi pelastua.

Jos uskomme tämän vahvasti, kuten teemme, niin emmekö siis voi myös uskoa, että Jumala rajoittaa pelastuksen lahjansa Kristuksen sanaan? Jumala on päättänyt ansaita pelastuksen vain hänen Poikansa ristillä, ja hän on päättänyt lahjoittaa pelastuksen vain hänen Poikansa sanan kautta. Pyhän Hengen työ on todistaa Jeesuksesta. Siispä meidän täytyy rajoittaa itsemme yksin evankeliumille, joka on ainoa Hengen todistus Jeesuksesta.

Sakramentit

Entä sakramentit? Eikö Pyhä Henki toimi niiden kautta? Lyhyt vastaus on kyllä. Mutta on olemassa täydentävämpi vastaus. Kuten arvata saattaa, tuo vastaus keskittyy vanhurskauttamiseen.

Useimmat luterilaiset oppivat jo katekismuksesta, että sakramentteja on kaksi: kaste ja ehtoollinen. Me sanomme, että niitä on kaksi, koska me määrittelemme sanan *sakramentti* tietyllä tavalla. Katekismusta selittävässä kirjassa sakramentti määritellään sanoilla *”Jumalan asettama pyhä toimitus, jossa Jumala itse on liittännyt lupauksen sanansa näkyvään aineeseen, ja jossa hän tarjoaa, antaa ja sinetöi Kristuksen*

ansaitseman syntien anteeksiantamisen.” Teos opettaa myös, että joskus pyhä synninpäästö lasketaan sakramentiksi, vaikka näkyvää ainetta ei synninpäästöön liitykään. Ehkä on parasta, ettei takerruta liiaksi sanan *sakramentti* täsmälliseen määritelmään tai sakramenttien lukumäärään, vaan sen sijaan keskitytään siihen, miten vanhurskauttamisoppi suhtautuu sakramentteihin. Sakramentit ovat Hengen voimallisia töitä, koska Jumalan sana on aina niissä.

Pyhä kaste

Aina silloin tällöin kirkossa tapahtuu jotakin, mitä ei ikinä osaisi odottaa ja mikä ei toistuisi koskaan. Yksi tällainen odottamaton tapahtuma sattui seurakunnassani kasteen aikana eräänä sunnuntaina. Nuorella parilla oli kolme lasta, joista nuorin oli noin viikon vanha. Kuukautta aiemmin olin vierailut heidän kotonaan kerratakseni heille, mitä Raamattu opettaa kasteesta. Pieni Johnny, noin kolmen vanha, oli kuunnellut tarkkaavaisesti, kun kävin läpi muutamia monista Raamatun kohdista, jotka kertovat meille, mitä ”kaste antaa ja hyödyttää”. Olimme sopineet, että kaste tapahtuisi heti seuraavana sunnuntaina siitä, kun lapsi syntyy. Olin iloinen, että nuori pari halusi lapsensa heti kasteelle eikä vasta sitten kun sukulaiset pääsisivät paikalle. Lapsen syntymän jälkeen vierailin äidin luona ja minut esiteltiin hänen terveelle tyttövauvalleen. Jokainen oli innoissaan ja iloissaan seuraavana sunnuntaina, kun suuri päivä koitti. Vauva oli puettu lumoavaan ja koristeelliseen kastemekkkoon. Sama puku oli ollut myös lapsen äidin ja isoäidin yllä, kun heidät kastettiin. Kaunis pyhä kastejumalanpalvelus oli alkamassa, ja suhtauduimme siihen sen arvolle sopivalla tavalla. Juuri ennen jumalanpalveluksen alkua minulta kysyttiin, ”Haittaisiko, jos toisimme Johnnyn kastemaljan luo? Hän ei luultavasti osaisi olla hiljaa kirkon penkissä.”

”Totta kai”, vastasin, ”sitte hän pääsee tarkkaan näkemään, mitä tapahtuu.” En ikinä maininnut, että olin skeptinen sen suhteen, että Johnnyn käytös muuttuisi yhtään paremmaksi siirtämällä hänet eri kohtaan Herran huonetta. Johnny oli pieni riiviö.

”Voi, se olisi niin mukavaa!” Perhe säteili tyytyväisyyttään. Isä piteli Johnnya, joka - pakko tunnustaa – vaikutti olevan kiinnostunut

sakramenttitoimituksen kulusta ja näytti vääntelehtivän hieman vähemmän kuin yleensä. Kun perhe oli palaamassa kirkonpenkkiin, olin iloinen sekä kasteesta että Johnnyn poikkeuksellisen hyvästä käytöksestä. Ajattelin, että ehkäpä siskon kasteen todistajana oleminen oli vaikuttanut Johnnyyn positiivisesti nostaan hänen ”pyhityksen astettaan”.

Sitten se tapahtui. Puolimatkassa takaisin kirkonpenkkiin isä antoi Johnnyn kävellä. Tuo vikkellä kauhukakara näki heti tilaisuutensa koittaneen ja pakeni. Ennen kuin ehdin edes kääntyä ympäri Johnny jo seisoi alttarin edessä kasvot seurakuntaan päin. Minä haukoin henkeäni. Isä ja äiti haukoivat henkeään. Seurakunta hymyili – ei niinkään paljon Johnnyn tempulle kuin minun tukulalle tilanteelleni. Sitten Johnny puhui. Hänen sanansa kuuluivat niihin lyhyisiin, nerokkaisiin ja täysin oikeaoppisiin ilmauksiin, jotka ovat elämän merkkejä seurakunnassa. ”Puhdasta tuli!” hän huusi ja käveli luonnollisesti takaisin kirkonpenkkiin. Minä huokaisin. Vanhemmat huokaisivat. Seurakunta hymyili jälleen. ”Lasten ja imeväisten suusta” oli usein toistettu kommentti, kun ihmiset kävelivät ulos kirkosta tuona päivänä tarjoten minulle pakollisen kädenpuristuksensa ovella. Ymmärsin, että Johnny oli oivaltanut kasteen tarkoituksen ja merkityksen täydellisesti ja tarkkaan. Hän oli pitänyt paremman saarnan tuona päivänä kuin minä.

Oletan, että Johnny olisi voinut sanoa, ”Kasteessa se vanhurskaus, jonka Jeesus täytti ja julisti ristiltä on nyt erityisesti ja henkilökohtaisesti lausuttu siskoni päälle.” Uskon, että hänen saarnansa oli aivan yhtä selkeä ja ytimekäs: ”Puhdasta tuli!”

Mitkä ovat kasteen siunaukset? Kun sinut kastettiin:

- Jumala julisti syntisi anteeksiannetuiksi: ”*Tehkää parannus ja ottakoon kukin teistä kasteen syntienne anteeksisaamiseksi*” (Apt. 2:38). ”Tunnustamme yhden kasteen syntien anteeksiantamiseksi” (Nikean uskontunnustus).
- Sinut pestiin puhtaaksi synneistäsi. Sitä sana *kastaa* tarkoittaa. ”*Nouse, huuda avuksi hänen nimeänsä ja anna kastaa itsesi ja pestä pois syntisi*” (Apt. 22:16).
- Sinut tehtiin kirkkautta säteileväksi Jumalan silmissä,

nuhteettomaksi – tahrattomaksi, puhtaaksi ja pyhäksi. ”Kristuskin rakasti seurakuntaa ja antoi itsensä alttiiksi sen edestä, että hän sen pyhittäisi, puhdistaa sen, vedellä pesten, sanan kautta, saadakseen asetettuna eteensä kirkastettuna seurakunnan, jossa ei olisi tahraa eikä ryppyä eikä mitään muuta sellaista, vaan joka olisi pyhä ja nuhteeton” (Ef. 5:25-27).

- Jumalan nimi asetettiin sinuun. ”Kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen” (Matt. 28:19).
- Sinä uudelleensyntyit ja sinulle annettiin usko. ”Jos joku ei synny vedestä ja Hengestä, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan” (Joh. 3:5).
- Sinä olit ”siellä kun he ristiinnaulitsivat Herrani”, asettivat Hänet hautaan ja kun Hän nousi kuolleista. ”Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut? Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niinkuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman” (Room. 6:3-4).
- Sinut vanhurskautettiin armosta. ”Pelasti hän meidät... uudestisyntymisen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta, jonka Hengen hän runsaasti vuodatti meihin meidän Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen kautta, että me vanhurskautettuina hänen armonsa kautta tulisimme iankaikkisen elämän perillisiksi toivon mukaan” (Tiit. 3:5-7).
- Pyhä Henki tuli elämäsi. ”Tehkää parannus ja ottakoon kukin teistä kasteen...niin saatte Pyhän Hengen lahjan” (Apt.2:38).

Lyhyesti sanottuna, voitko keksiä mitään armon siunausta, jota et olisi saanut kasteessasi? Pidättikö, lykkäsikö tuonnemmaksi, viivyttelikö, estikö, eväsikö, kielsikö, rajoittiko tai jollain muulla tavalla pitikö sinulta poissa jonkin hänen siunauksistaan? Siinä tapauksessa, että olet hiukan epäröivä vastaamaan, Paavali sanoo: ”Ja te olette täytetyt hänessä...ollen haudattuna hänen kanssaan kasteessa” (Kol. 2:10-12).

Miten vedellä voi olla niin suuri vaikutus? Jos olet kuullut tuon kysymyksen ennenkin, voit kiittää pastoria, joka opetti sinulle katekismusta. Hän luultavasti opetti sinulle myös vastauksen. ”*Ei sitä vaikutakaan vesi, vaan veteen liittyvä ja vedessä oleva Jumalan sana sekä Jumalan sanaan luottava usko*” (Vähä katekismus). Sinun kasteessasi Pyhä Henki teki työtä sanan kautta liittäen sen veteen ja julistaen sinut vanhurskaaksi. Kasteessa Jumalan voimallinen sana lausui sinut vanhurskaaksi. Kasteessa Jumala sanoi: ”Puhdasta tuli.”

Pyhä ehtoollinen

Reformaation aikana Jumala antoi kirkolle nerokkaan taiteilijan, jonka nimi oli Albrecht Dürer. Hän teki tusinoittain puupiirroksia, jotka kuvasivat Raamatun kertomuksia tai ajankohtaisia kirkon tapahtumia. Minun lempikuvani on Kristus ristillä. Siinä veri vuotaa Jeesuksen käsissä ja jaloissa olevista haavoista ja erityisesti syvästä viillosta hänen kyljessään. Enkelit leijailevat Herramme kuolleen ruumiin ympärillä pitäen jokainen viinimaljaa käsissään. Näihin sakramentaalisiin astioihin nämä taivaalliset lähetit keräävät Kristuksen veren ja vievät sen lukemattomille alttareille, joissa Jumalan kansan jäsenet juovat sitä.

Tämä kuva opettaa meille voimallisesti, mitä Jumala haluaa meidän uskovan pyhästä ehtoollisesta. ”*Mikä on alttarin sakramentti? Se on leipään ja viiniin sisältyvä Herramme Jeesuksen Kristuksen todellinen ruumis ja veri. Hän on sen itse asettanut meidän, kristittyjen, syötäväksi ja juotavaksi*” (Vähä Katekismus). Jeesus ei antanut meille muistutusta itsestään tai symbolia kuolemastaan. Hän ei antanut meille hengellistä ateriaa, joka siirtäisi meidät mystisesti taivaaseen. Hän antoi todellisen ruumiinsa ja verensä meidän syötäväksemme ja juotavaksemme.

Kävin lounaalla eräänä päivänä naapurissa asuvan helluntaisaarnaajan kanssa. Meidän seurakuntamme oli lainannut tuoleja hänen kirkostaan pari kertaa, ja niinpä vastapalvelukseksi kutsuin hänet lounaalle. Hän oli armoitettu mies ja työllään omistautunut saarnaaja. Lounaan aikana hän

kertoi minulle tarinan eräästä hänen seurakuntansa naisesta, joka kävi elämässään läpi hengellisten asioiden epäilemisen vaihetta. Samalla kun nainen yritti kasvattaa pieniä lapsiaan, krooninen sairaus kulutti hänen energiansa ja hidasti hänen ruumiinsa parantumiskykyä. Eräänä yönä, kun hän makasi sängyssään puoliksi hereillä ja puoliksi unessa, hänen silmänsä yhtäkkiä kiinnittyivät katsomaan seinälle, jossa oleva Jeesuksen kuva oli usein antanut lohtua ja huojennusta perheenjäsenille. Jeesus katsoi kuvassa rakkaudellisesti lapsiinsa päin, kädet levitettyinä siunaukseen. Mutta tällä kertaa kuva näytti jotenkin elävältä. Nainen oli varma, että se oli todellinen, mutta erilainen kuin ennen. Jeesuksen kädet ja hänen sydämensä alkoivat yhtäkkiä tihkua verta. Veri virtasi kuvasta ulos ja valui lattialle edeten hitaasti mutta hetyttämättä kohti sänkyä, jossa nainen makasi. Naisen heikentynyt, lähes transsitilassa oleva kunto teki pakenemisen mahdottomaksi. Toisaalta hänen kaipuunsa päästä syvempään yhteyteen Herran kanssa esti häntä edes haluamasta paeta. Pelloissaan mutta toiveikkaana hän odotti kunnes verenpunainen neste oli kulkenut lattian yli ja alkoi nousta vuodevaatteita pitkin. Lopulta se peitti naisen koko ruumiin. ”Hän sai kylpeä Karitsan veressä”, väitti helluntaipastori, ”ja heräsi virvoittuneena, fyysisesti kunnossa ja vapautuneena epäilyksistään.”

Minun täytyy tunnustaa, että pastorit ovat yhtä syntisiä kuin muutkin. Minulla oli kiusaus tehdä syntiä hyvää naapuriani kohtaan. Halusin ”pistaa paremmaksi” ja sanoa: ”Ei tuo vielä mitään, kuuntelepas tätä.” Mutta en voinut. Millä tuollaisen tarinan voisi voittaa? Minulla ei ollut varastossa mitään, jonka olisin voinut kertoa. Seuraavaksi minulle tuli kiusaus ryhtyä todella teologiseksi kaveria kohtaan. Halusin sanoa, ”Vau! Tuohan on niin kuin Herran ehtoollinen, jossa saamme juoda Kristuksen veren syntiemme anteeksisaamiseksi. Veri, joka tippui Hänen haavoistaan ja joka annetaan suuhumme, antaa kaikki syntimme anteeksi, vahvistaa uskoamme, vähentää epäilyksemme, valmistaa meitä taivaalliseen juhla-ateriaan ja pelastaa meidät.” Mutta nyt ei ollut oikea aika ja paikka sanoa sitä. Minulla oli erityisen suuri kiusaus nostaa kulmakarvani ja kysyä retorisesti, ”Ja sinä uskot tuon?” Lopulta kuitenkin sanoin pelkästään: ”Voi pojat mikä tarina.” Mutta en uskonut uutta ystävääni. Minusta

Albrecht Dürerin puupiirros oli paljon parempi kun tämän saarnaajan kertoma näky.

Herran ehtoollinen antaa paremman varmuuden ja on paljon johdonmukaisempi kuin tuollaiset unet. Ehtoollisessa Kristus lisää sanansa leipään ja viiniin ja niistä tulee hänen ruumiinsa ja verensä. Pyhä Henki käyttää Kristuksen sakramenttia liittääkseen syntien anteeksiantamuksen meihin. Me voimme saada tämän pelastuksen joka viikko. Jeesus puhui 2000 vuotta sitten ja hänen sanoillaan on voima tänäänkin: *”Ottakaa ja syökää; tämä on minun ruumiini... Juokaa tästä kaikki; sillä tämä on minun vereni, liiton veri, joka monen edestä vuodatetaan syntien anteeksiantamiseksi”* (Matt. 26:26-28). Nämä ehtoollisen asetussanat ovat Pyhän Hengen todistus Kristuksen rististä. Hänen ateriansa ”lausuu meidät vanhurskaaksi.” Joka kerta kun polvistut uskossa syömään Kristuksen ruumiin ja juomaan hänen verensä, sinut uudelleen siunataan vanhurskauttavalla tuomiolla Isäsi edessä taivaassa. Sinut vanhurskautetaan.

Synninpäästö

Synninpäästö on anteeksiantamuksen julistaminen. Kukaan ei ole selittänyt oppia synninpäästöstä paremmin kuin C.F.W. Walther.

Julistaessaan synnit anteeksi tai päästääkseen syntisen synneistään luterilainen pastori ei tee mitään muuta kuin viestittää syntiselle sen tiedon, että Kristus on ollut tämän puolestapuhujana... ja palauttanut tämän Jumalan suosioon. Lisäksi luterilainen pastori tekee tämän Kristuksen käskystä... Synninpäästössä emme sano muuta kuin sen, mitä on tapahtunut. Se on tuo kallis totuus, että syntien anteeksiantamus on hankittu. Jos me vain todella uskoisimme synninpäästöön, millä ilolla menisimmekään kirkkoon aina kun se julistetaan! (Walther: Laki ja Evankeliumi)

Synninpäästö on ilmoitus toteutuneesta faktasta – syntien anteeksiantamus, jonka Kristus ansaitsi ristillä ja julisti ylösnousemuksessa. Mutta se on

enemmän kuin vain ilmoitus. Synninpäästössä Kristuksen vanhurskauttava tuomio lahjoitetaan, luovutetaan, ojennetaan ja todella annetaan persoonallisesti, henkilökohtaisesti ja voimallisesti. Luther sanoo:

Rippi sisältää kaksi osaa: ensiksi tunnustetaan synnit, ja toiseksi otetaan ripi-isältä vastaan synninpäästö eli anteeksianto, ikään kuin sen lausuisi Jumala itse. Sitä ei saa lainkaan epäillä, vaan on uskottava lujasti, että synnit siten on annettu anteeksi taivaassa, Jumalan edessä. (Vähä katekismus)

Synninpäästö voidaan julistaa monella tavoin. Joskus tuo julistus täyttää tehtävänsä, kun se suoritetaan julkisesti ja osoitetaan kaikille. Joskus on tarpeellista julistaa synninpäästö henkilökohtaisesti ja yhdelle tietylle ihmiselle. Myös tällä tavoin evankeliumi toimii. Jokainen kristitty oppii anteeksiantamuksesta yleisessä synninpäästössä, saarnassa, Herran siunauksessa ja monilla muilla tavoin. Näiden yleisten synninpäästöjen kautta kristityt oppivat uskomaan syntien anteeksiannon omalle kohdallensa. Mutta yksityisessä synninpäästössä Jumala tekee ihmiselle mahdolliseksi kuulla armon lupaus henkilökohtaisesti ja erityisesti. Me tarvitsemme yksityistä synninpäästöä.

Joka vuosi kutsumme vaimoni kanssa koko seurakuntamme kotiimme yhteiseen joulujuhlaan. Ne ovat koreat juhlat. Tarjolla on savustettua lohta, katkarapucocktailia, juustoa ja keksiä, pieniä lihapullia, hotdodgeja ja röykkiöittäin erilaisia joulupipareita. Talo on iloa ja naurua tulvillaan, ja kaikilla on hauskaa. Myös useimmat vieraat tuovat jotain pientä mukanaan lisäykseksi juhla-ateriaan. Me aina ilmoitamme juhlasta yleisesti koko seurakunnalle uutiskirjeessämme ja suullisesti kahtena tai kolmena edeltävänä sunnuntaina. Jokaista kehotetaan ottamaan tämä ilmoitus omalle kohdalleen, ja talo on aina täynnä.

Mutta vuosien varrella huomasimme jotain. Ne jäsenet, jotka ovat seurakunnassamme uusia, harvoin tulevat. Ne taas, jotka ovat kokeneet ikäviä tunteita seurakunnassamme kuluneen vuoden aikana, eivät koskaan tule. Ihmiset, jotka eivät ole kovin aktiivisia, eivät yleensä tule myöskään. Me kuitenkin haluamme, että he tulevat. Jossain määrin me

enemmän haluamme ei-aktiivisia jäseniä tulevaksi kuin vakiojäseniä. Niinpä olen siis ottanut tavaksi tehdä listan näistä ihmisistä ja varata yhden illan siihen, että soitan jokaiselle rohkaisten heitä yksityisesti ja henkilökohtaisesti tulemaan juhliin.

Näin on myös synninpäästön laita. Joskus yksityiselle synninpäästölle on tarvetta. Ehkä olet tehnyt jotain väärää, joka hellittämättä vaivaa omaatuntoasi. Haluat kuulla henkilökohtaisesti, että tämä sinun tietty syntisi on anteeksiannettu. Ehkä tunnet itsesi vieraantuneeksi Jumalasta ja haluat kuulla sanan, joka on erityisesti sinulle, sanan siitä että Jumala hyväksyy ja rakastaa sinua Kristuksessa. Ehkä sinulla ei ole mitään tiettyä syntiä, mutta olet vain musertunut kaikkien Jumalan käskyjen alla, jotka pelkästään tuomitsevat ja masentavat sinut. Ehkä tarvitset voimia taistella toistuvaa kiusausta vastaan. Ehkä sinulla on vain tarve saada kuulla nimesi anteeksiannon yhteydessä. Jos mikään näistä tapauksista soveltuu sinuun, silloin tarvitset yksityistä synninpäästöä. Mene pastorisi luo ja tunnusta syntisi. Pyydä sitä anteeksiantoa, joka voidaan löytää yksin Herran haavoissa ja odota pastorisi lausuvan sen sinulle. Pyhä Henki toimii pastorin välityksellä. Hänen synninpäästönsä lausuu sinut vanhurskaaksi.

Tietyssä mielessä kaikki Jumalan pelastuksen välineet ovat synninpäästöä. Kun kuulet saarnatuolista evankeliumin lunastuksestamme Kristuksessa, se on synninpäästö. Kun sinut kastettiin, sait synninpäästön. Pyhässä ehtoollisessa saat synninpäästön. Kun isäsi peitteli sinut illalla ja kertoi sinulle, että Jeesus rakastaa sinua ja kuoli puolestasi, hän antoi sinulle synninpäästön, vaikkakaan hän ei ehkä käyttänyt tai tuntenut sitä termiä. Kun sinä uskouduit opiskeluaikoina huonetoverillesi paljastaen hänelle tietyn syntisi, ja kun kuulit hänen sanovan, ”No, tiedähän, että Jeesus kuoli senkin synnin vuoksi,” se oli synninpäästö. Paul Gerhardt puhuu sinulle sanojen kautta, jotka hän kirjoitti erääseen virteen 350 vuotta sitten:

Piikkikruunua päässäsi kannat
minun häpeäni ja pilkkani sinä kannat,

jotta olisin lunastettu.
Minun palvelijani, joka on aina halukas
paikkani kärsivällisesti täyttämään,
on synnistä ja syyllisyydestä minut vapauttanut.

Tämä virsi on synninpäästö. Joka kerta kun Kristuksen anteeksiantamus kiinnitetään syntiseen, tapahtuu synninpäästö. Synninpäästö, kuten Pyhä kaste ja Pyhä ehtoollinen, yksinkertaisesti kiinnittää ristin tuomion – syytön – syntisiin. Synninpäästöissä, kuten Pyhässä kasteessa ja Pyhässä ehtoollisessa, Kristuksen Pyhä Henki lausuu meidät vanhurskaaksi.

Kirkon virka

Luterilaisen kirkon historian ensimmäisen 250 vuoden aikana niitä, jotka erotettiin saarnaamaan ja opettamaan, kutsuttiin viran hoitajiksi tai saarnaajiksi. 1800-luvulla termi pastori tuli suosituksi ja sitä käytetään yleisesti nykyäänkin. Ei ole oikeastaan väliä, millä nimellä kutsut pastoriasi, kunhan tiedät mitä hänen odotetaan tekevän. Kirkon virka tarkoittaa samaa kuin paimenvirka tai saarnavirka. Martin Chemnitz kirjoitti pienen kirjan kirkon virasta. Tuo kirja, *Enchiridion*, sisältää kysymyksiä ja vastauksia katekismuksen tapaan. Näin hän määrittelee kirkon viran:

Mikä siis on sanan palvelijoiden virka kirkossa?

Jumala itse on ulkoisen kutsun kautta antanut ja uskonut heille tämän viran.

I. Ruokkimaan Jumalan kirkkoa oikealla, puhtaalla ja pelastavalla Jumalan sanan opilla. (Apt. 20:28; Ef. 4:11; 1. Piet. 5:2).

II. Toimittamaan ja jakamaan Kristuksen sakramentit hänen asetuksensa mukaan. (Matt. 28:19; 1. Kor.11:23.)

III. Käyttämään oikein kirkon ja taivasten valtakunnan avaimia joko päästämällä synneistä tai sitomalla synteihin (Matt. 16:19; Joh. 20:23), ja hoitamaan kaikki nämä asiat ja koko virka täydellisesti (niin kuin Paavali sanoo 2. Tim. 4:5) sen käskyn mukaan, jonka ylimmäinen Paimen itse on sanassaan ohjeeksi antanut palvelijoilleen (Matt. 28:20).

On syytä huomioida muutamia tärkeitä asioita tästä Chemnitzin määritelmästä. Ensiksi on huomattava, että viran hoitajalla on työkalut tai välineet. Nämä ovat ne samat välineet, joita Pyhä Henki käyttää julistamaan meidät vanhurskaiksi Kristuksessa: evankeliumin julistus, kaste, ehtoollinen ja synninpäästö. Augsburgin tunnustus sanoo: *”Jotta saisimme tämän uskon, on asetettu evankeliumin opettamisen ja sakramenttien jakamisen virka. Sanaa ja sakramenteja välineinä käyttäen lahjoitetaan Pyhä Henki, joka niissä, jotka kuulevat evankeliumin, vaikuttaa uskon missä ja milloin Jumala hyväksi näkee.”* Sanaan ja sakramentteihin usein viitataan joko kirkon tuntomerkeinä tai armonvälineinä. Luterilaiset voivat viitata sanaan ja sakramentteihin myös kirkon virkana. Me käytämme ilmausta ”armonvälineet” silloin, kun puhumme siitä, mikä synnyttää kirkon ja pitää kirkon elossa. Ilmaus ”kirkon tuntomerkit” osoittaa, mistä kirkko tunnustetaan. ”Kirkon virka” viittaa taas siihen, miten kirkkoa palvellaan. Paimenet palvelevat kirkkoa antamalla sille sanan ja sakramentit. Siispä virka ei ole mitään muuta kuin ihmisten lausumista vanhurskaaksi evankeliumin ja sakramenttien kautta.

Toiseksi on huomattava, että sanan ja sakramenttien jakaminen on paimenten koko työ. Heidän ei kuulu tehdä tätä plus muita asioita. Paimenten kuuluu tehdä vain tätä. Heidän kuuluu saarnata ja jakaa sakramenteja. Siinä kaikki. Se on maailman helpoin työnkuva, vaikka monella tavoin se saattaa olla vaikein työ. Luonnollisesti paimenet saavat tehdä muitakin asioita, kuten kutsua seurakunnan jäseniä kotiinsa joulujuhliin. Mutta nämä eivät ole ehdottoman välttämättömiä asioita paimenvirassa. Pastorit saavat käyttää aikaa tuntikaupalla Jumalan sanan opiskeluun ja asioihin, jotka auttavat heitä saarnan valmistelussa. He saavat viettää aikaa tuntikaupalla laumansa kanssa yksinkertaisesti vain olemalla ystävällinen tietäen, että sellainen sydämellisyys johtaa siihen, että ihmiset tulevat uskollisemmin kirkkoon. Mutta pastorin varsinainen työ on saarnata ja jakaa sakramenteja. Usein on tapana puhua kaikenlaisista viroista kirkossa. Mutta oikeastaan on vain yksi kirkon virka. Se on Kristuksen saarnaamisen ja sakramenttien jakamisen virka.

Kolmanneksi on huomattava, että lähetyskäsky on annettu erityisesti

paimenille. Tämä käsitys on sopusoinnussa sen kanssa, mitä Matteus sanoo: ”*Ja ne yksitoista opetuslasta vaelsivat Galileaan...Jeesus tuli heidän tykönsä ja puhui heille ja sanoi...’Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä...ja opettamalla heitä’*” (Matt. 28:16-20). Sekä Chemnitz että Matteus ymmärsivät, että jos haluaa saada jonkin asian tehdyksi, siihen pitää pyytää tarkoin määrättyjä ihmisiä tekijöiksi. Siispä Jeesus pyytää tarkoin määrättyjä ihmisiä – pastoreita – saarnaamaan, opettamaan, ja kastamaan.

Neljänneksi, Kristuksen lähettämät paimenet puhuvat Kristuksen puolesta. He eivät puhu omalla auktoriteetillään eikä heille ole uskottu tehtäväksi tehdä viestistä uskottava ja valloittava. He yksinkertaisesti puhuvat vain mitä Kristus on antanut heille puhuttavaksi. Paimenilla on auktoriteetti, mutta se on ainoastaan auktoriteetti puhua Jeesuksen puolesta.

Viidenneksi on huomattava, että kaikki eivät ole kirkon viran hoitajia. Paimenten ja heidän laumansa täytyy tietää, että paimenten viran on ”Jumala itse ulkoisen kutsun kautta antanut ja uskonut heille”. Kun seurakuntani jäsenet vierailevat muissa seurakunnissa, he usein tuovat minulle seurakuntien tiedotuslehtisiä. Usein heti niiden alussa lukee tämänkaltaisia sanoja:

Pyhän Johanneksen luterilainen seurakunta

Pastori: John Smith

Viran hoitajat: Kaikki seurakunnan jäsenet.

Tuollaiset lausumat perustuvat vuonna 1974 julkaistuun kirjaan, jonka nimi on *Everyone a Minister* (Jokainen on viran hoitaja). Chemnitz olisi ollut hämmästynyt, jopa kauhuissaan tuosta kirjan nimestä. Tuollaisten ilmausten takana on sinänsä kunnioitettava ajatus siitä, että kaikkia kristittyjä pitäisi kehottaa kertomaan toisille Jeesuksesta. Mutta kaikkien kutsuminen evankeliumin viran haltijoiksi aiheuttaa vain hämmennystä.

Olin leikkikentällä lasteni kanssa eräänä iltapäivänä. Siihen aikaan he jaksoivat vielä innostua liukumäistä ja kiipeilytelineistä. Meidän haavemainen hetkemme keskeytyi tuskalliseen kiljahdukseen. Joku

oli varmasti satuttanut itsensä ja pahasti. Kaikki isät ja äidit katsoivat ympärilleen varmistaakseen, ettei tuo onnettomuus ollut sattunut kenellekään heidän lapsistaan. Vähitellen saimme selville, että pieni, noin seitsemän vanha tyttö oli pudonnut kiikkulaudalta ja nyrjäyttänyt nilkkansa. Valitettavasti hänen äitinsä ei ollut heti paikalla. Noin kuusi vanhemmista ja pari lasta kerääntyivät tytön ympärille auttamaan. Tytön ystävä lohdutti häntä silittäen hänen hiuksiaan ja kuiskaamalla pehmeästi: ”Kaikki on hyvin. Sinä olet kunnossa. Äitisi tulee tänne ihan pian.” Yksi aikuisista polvistui tytön viereen kysyen mihin sattuu. Yksi isistä, vahva mies, nosti tytön ylös hiekasta ja mullasta ja kantoi hänet nurmikolle hiekkakentän reunalle, ja asetti hänet hellästi sellaiseen paikkaan, jossa oli puhdasta. Lopulta äiti ryntäsi paikalle säikähtäneenä tyttärensä onnettomuudesta ja ollen pahoillaan siitä, että oli poistunut viideksi minuutiksi juuri väärään aikaan. Tämä nainen oli Äiti. Hän hoiti Äidin virkaa. Kukaan muu ei ollut Äiti. Olin suoraan sanoen todella yllättynyt, millaiset äidilliset vaistot oli sillä pienellä ystävällä, joka oli toiminut äitinä varsinaisen äidin poissa ollessa. Myös se mukava mies, joka kantoi tytön pois hiekasta nurmikolle sai oikeutetusti kiitosta hänen äitimäisistä toimenpiteistään. Mutta kumpikaan näistä auttajista ei ollut Äiti.

Näin on asia myös kirkon viran suhteen. Saatat olla pyhäkoulunopettaja. Saatat tarjota kristillistä lohdutusta omaisensa menettäneille. Saatat tehdä monia asioita, joita evankeliumin virkaa hoitavat normaalisti tekevät. Mutta sinä olet kirkon viran hoitaja vain silloin, jos Jumala on sinut siihen nimittänyt seurakunnan kautta. Ja jos olet kirkon viran hoitaja, tehtäväsi on saarnata, opettaa ja jakaa sakramenteja.

Ei ole sanatonta Henkeä. Jumala päätti voittaa meille pelastuksen yksin Kristuksen kautta. Hän päätti lahjoittaa pelastuksen meille yksin sanan – kasteen, synninpäästön, ehtoollisen ja paimenviran kautta. Jumala laittoi Kristuksen koppiin 2000 vuotta sitten. Hän laittaa Kristuksen anteeksiantamuksen koppiin tänään. Me tiedämme mistä sen voi löytää. Anteeksianto on sanassa ja sakramenteissa. Ei ole sanatonta Henkeä, ei sanatonta anteeksiantoa, eikä sanatonta pelastusta.

Ei ole olemassa Hengetöntä sanaa

Palaa takaisin tämän kirjasen alkuun ja lue uudelleen tarina kylästä, vedestä ja lähteestä. Muukalainen, joka saapui kylään, kyseenalaisti kaksi asiaa. Hän kyseenalaisti sen, ettei vettä voisi saada muualta kuin lähteestä. Oliko lähde riittävä? Oliko olemassa lähteetöntä vettä? Monet kirkossamme ovat kyseenalaistaneet sen, ettei Henkeä voi saada muualta kuin evankeliumista ja sakramenteista. Ovatko sana ja sakramentit riittäviä? Onko olemassa sanatonta Henkeä? Tähän kysymykseen vastasimme jo aiemmin. Ei! Ei ole olemassa sanatonta Henkeä. Henki on sitonut itsensä sanaan. Sana on riittävä.

Mutta muukalainen kysyi myös toisen kysymyksen. Hän kysyi, voivatko kyläläiset aina luottaa siihen, että lähteestä saisi vettä. Voisiko olla olemassa vedetöntä lähdettä? Oliko lähde luotettava? Yhtä lailla monet kirkossamme tänään kysyvät, onko sanaan aina kytkettynä Henki. Vai tuleeko Henki sanaan tai voiteleeko se sanan sillä tavalla, että sana ei aina olisikaan voimallinen? Onko olemassa Hengetöntä Jumalan sanaa? Jälleen vastaus on ei.

Kolme hyvää kysymystä

Minä en ole aamuihmisiä, mutta silti saarnaan joka sunnuntai kello kahdeksalta aamulla. Tämä yhdistelmä on minulle melkoinen haaste. Laitan herätyskelloni soimaan kello 5:45, jotta minulla olisi kaksi tuntia aikaa herätä. Joskus joudun väkisinkin valvomaan lauantai-iltana liian myöhään, joten minulle kertyy univelkaa. Niin sitten raahaudun kirkkoon, suoritan tutut kuviot ja rukoilen, että kykenisin käyttäytymään ymmärrettävästi. Se on melkein noloa. Olen turhautunut ilmeiseen kykenemättömyyteeni toimimaan sillä virkeyden tasolla, jota aamun liturgian toimittaminen ja saarnaaminen vaativat. Mutta kello 10:30, jolloin on aamun toinen jumalanpalvelus, olen jo lämmennyt. Olen energinen. Olen vauhdissa. Puhun dramaattisesti saarnatuolista ja pastoraalisesti alttarilta. Toimin täydellä teholla.

Saarna, jonka pidän molemmissa jumalanpalveluksissa, on sanasta sanaan sama. Kysymys kuuluukin: onko Jumalan sana, jonka saarnaan,

aivan yhtä voimallinen ensimmäisessä jumalanpalveluksessa kuin myöhemmässä?

Tässä toinen hyvä kysymys: Olin seisomassa eräänä aurinkoisena sunnuntaina jumalanpalvelusten jälkeen kirkon ulkopuolella. Pieni vauva oli juuri kastettu ja tuon pojan eno ujuttautui luokseni ja sanoi: ”Toivon todella, että se toimi.”

”Mikä toimi?” kysyin.

”Kaste. Toivottavasti se toimi.” Ilmeisesti minulla oli ihmettelevä ilme kasvoillani, niin hän jatkoi selittämistä: ”Toivottavasti kaste toimi. Toivottavasti se todella teki tästä pienestä pojasta kristityn. Toivottavasti hän todella sai Jeesuksen elämänsä. Toivottavasti Pyhä Henki oli tekemässä työtään. Luuletko, että se toimi?”

Voiko joku tulla kastetuksi ja saada Pyhän Hengen elämänsä ja toinen tulla kastetuksi ilman Pyhää Henkeä?

Tässä kolmas hyvä kysymys: Kuuluin ennen piiriin, jossa pastorit kokoontuivat konferenssiin keskenään. Aloitimme tilaisuuden aina ehtoollisella. Yleensä tilaisuutta isännöivän seurakunnan pastori pukeutui albaan ja kasukkaan. Hän oli myös etukäteen valmistanut ehtoollisaineet, happamattoman leivän ja viinin. Ehtoollistoimitus tapahtui kunnioittavaan tapaan. Kun saimme ehtoollisen, kumarsimme ja polvistuimme aina alttarille. Osoitimme kunnioitusta Jeesuksen ruumiille ja verelle, jonka saimme. Yksi pastoreista oli pappina pienessä seurakunnassa, joka vuokrasi paikallisen yliopiston ylioppilastaloa jumalanpalveluksia varten. Valitettavasti tuo ylioppilastalo ei ollut vapaana arkipäivänä, kun me papit kokoontuimme, joten pastorilla ei ollut paikkaa, jossa isännöidä piirimme joka kuukausittaista ehtoollista. Hän kuitenkin tarjosi meille kotiaan käytettäväksi siihen. Me muut pidimme sitä hyvin ystävällisenä ja huomaavaisena ideana. Innokkain odotuksin saavuimme seuraavassa kuussa pastorin kotiin. Emme ikinä unohda näkemäämme siellä.

Sotkuinen, likainen, kaoottinen, tahrainen ja epäsiisti ovat kaikki sanat, jotka tulevat mieleeni, mutta ovat täysin riittämättömiä kuvaamaan sitä eteemme piirtyvää taistelutannerta. Kattoon asti yltävät teologisten aikakausilehtien ja kirjasten pinot estivät vaivattoman pääsyn mihinkään osaan taloa. Kapeat pääsytietyt olivat juuri ja juuri havaittavissa kaikkien oudosti ympärille asetettujen kirjojen joukosta. Paikka näytti

keskiaikaiselta labyrintilta. Olohuone oli erotettu avokeittiöstä sohvalle, jonka jouset olivat aika päiviä sitten sanoutuneet irti. Kukaan ei halunnut istua sohvalle peläten housujensa repeävän. Lopulta teologiharjoittelija oli pakotettu istumaan siihen, koska tulimme siihen tulokseen, että hänen housunsa ovat helpoiten korvattavissa. Sitä paitsi kuten kaikki nuoret papit, hän ei ollut vielä oppinut sanomaan vakuuttavasti ei. Keittiössä säröiset ja likaiset astiat oli pinottu kaikille mahdollisille pöydille, mikä teki pääsyn astiakaapille aika mahdottomaksi. Keittiötä vastapäätä, noin puolentoista metrin päässä sohvasta oli ”alttari”. Sen ympärillä oli kokoontaitettavia ruskeita tuoleja, jollaisia yleensä näkee 1940-luvun kirkkojen kellareissa, ja joita kokeneet kirkossakävijät osaavat tarkkaan vältellä housujen repeytymisen pelossa. Alttari/kahvipöydällä oli siunattu sakramentti. Öylättirasiana, jossa oli seitsemän leipää tarkkaan laskettuna ja aseteltuna, toimi vihertävänsininen, samea, muovinen murokulho. Ehtoollismalja oli läpinäkyvää lasia, jollaista näkee yleensä paikallisissa motelleissa. Se oli täytetty Chablis-viinillä, jonka pullo ja korkki oli sopivasti asetettu suoraan alapuolelle lattialle.

”Juhla-ateria on valmistettu”, hän lausui rohkeasti ja iloisesti. ”Tulkaa syömään ja juomaan pelastukseksenne.” Ihailin hänen teologiaansa. Ehtoollinenhan on pelastuksen juhla-ateria. En vain kyennyt ymmärtämään hänen estetiikantajuaan, siis... hänen makuaan. En voinut käsittää, miten joku voi elää tuolla tavalla – saatikka sitten pitää jumalanpalveluksen siellä. Mutta hän oli niin iloinen, kun sai isännöidä kokoontumisemme, ja toivotti meidät niin ylitsevuotavan sydämellisesti tervetulleeksi, että me vain yksinkertaisesti menimme hiljaa paikoillemme niin kuin kirkossakin. Siellä me nautimme sakramentin. Tämä vanha pastori (huomasinko mainita, että hän oli naimaton?) täysin oikein konsekroi ehtoollisaineet, jakoi ne, ja me söimme.

Tästä herää kysymys: Oliko syntiemme anteeksiantamiseksi annettu ja vuodatettu Kristuksen ruumis ja veri jotenkin vähemmän läsnä tuona päivänä kuin viime sunnuntaina oman seurakuntasi alttarilla?

Oikeastaan kaikki nämä kolme kysymystä kysyvät samaa. Voimmeko olla varmoja, että Pyhä Henki tekee työtään siellä, missä ikinä ja milloin ikinä vain evankeliumi ja sakramentit jaetaan? Vastaus on kyllä. Ei ole olemassa Hengetöntä evankeliumia.

Kolme kysymystä analysoituna

Sana on aina voimallinen. Se on objektiivisesti voimallinen. Sen voima ei riipu meistä, ei sanan puhujasta eikä sen kuulijasta. Jesaja vastasi aiemmin esitetyistä kysymyksistä ensimmäiseen. *”Niin on myös minun sanani, joka minun suustani lähtee: ei se minun tyköni tyhjänä palaja, vaan tekee sen, mikä minulle otollista on, ja saa menestymään sen, mitä varten sen lähetin”* (Jes. 55:11). Paavali sanoo samaa: *”Sillä minä en häpeä evankeliumia; sillä se on Jumalan voima, itsekullekin uskovalle pelastukseksi”* (Room. 1:16).

Mutta entä jos saarnaaja on väsynyt tai kilpailuhenkinen tai ei erityisen dynaaminen? Entä jos hän on huonosti valmistautunut tai hänellä on häiritseviä manereita? Ehkä hänellä on ruokoton ulkonäkö tai hän on ylipainoinen. Ehkäpä saarnaajalla on korkea nariseva ääni tai ehkä hän pitää ylisuuria mustakehyksisiä silmälaseja, jotka menivät pois muodista jo vuonna 1968. Entä jos saarnaajalla on pistin lihassaan? Paavali sanoo: *”Ja ollessani teidän tykönänne minä olin heikkouden vallassa ja pelossa ja suuressa vavistuksessa, ja minun puheeni ja saarnani ei ollut kiehtovia viisauden sanoja, vaan Hengen ja voiman osoittamista, ettei teidän uskonne perustuisi ihmisten viisauteen, vaan Jumalan voimaan”* (1. Kor. 2:3-5). Paavali jopa toteaa, että saarnaajan aitous ja motivaatio eivät vaikuta evankeliumin voimaan. *”Muutamat tosin julistavat Kristusta kateudestakin ja riidan halusta...itsekkyydestä, epäpuhtaalla mielellä, luullen tuottavansa minulle murhetta kahleissani. Vaan mitäpä tuosta, kunhan Kristusta vain tavalla tai toisella julistetaan, joko näön vuoksi tai totuudessa! Ja siitä minä iloitsen ja olen vastakin iloitseva”* (Fil. 1:15-18). Luther sanoo samaa: *”Sillä Jumalan sana on kaikki pyhäinjäännökset ylittävä pyhyys...Milloin ikinä Jumalan sanaa puhutaan, saarnataan, kuunnellaan, luetaan tai mietiskellään, silloin pyhittyy ihminen, päivä tai teko...sanan tähden joka meidät kaikki pyhittää”* (Iso Katekismus). Sana on aina voimallinen.

Kaste on aina voimallinen. Paavali sanoo: *”Sillä te olette kaikki uskon kautta Jumalan lapsia Kristuksessa Jeesusessa. Sillä kaikki te, jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päällemme pukeneet”*(Gal.

3:26-27). Hän ei sano, että *useimmat* teistä on puettu Kristukseen. Hän ei sano, että ne joiden kohdalla ”kaste toimi” on puettu Kristukseen. ”*Kaikki te*”, ovat Paavalin sanat.

Mutta eivätkö jotkut ihmiset lankea pois kasteestansa? Surullista, mutta kyllä. Se ei kuitenkaan tarkoita, että kaste oli yhtään vähemmän Jumalan armollista työtä. Kaste on voimallinen, vaikka ihminen myöhemmin hylkäisi sen. Kaste on objektiivinen. Se toimii aina. Valitettavasti kaikki luterilaiset pastorit eivät usko tätä. Larry Christenson, yksi viime vuosisadan vaikutusvaltaisimmista karismaattisista luterilaisista pastoreista väittää, että ”kasteessa ihmiselle annetaan kaikki, mitä hän ikinä voi saada Kristuksessa – potentiaalisesti”. Christenson lisää edelleen, että jos ihminen ei elä kasteensa mukaisesti ”Jumalan tarkoitus kasteesta on epäonnistunut tavoitteessaan,” ja ”olisi ollut parempi, ettei tätä ihmistä olisi kastettu ollenkaan.” Christensonille Hengen työ kasteessa on vain potentiaalista ja epävarmaa. Huomaa, miten vastakkainen tämä ajattelumalli on siihen, mitä Martti Luther opettaa:

Kaste antaa sen vuoksi jokaiselle kristitylle koko elämän ajaksi riittämiin oppimista ja harjoittamista. Hänellä on jatkuvasti täysi työ uskoa lujasti se, minkä kaste lupaa ja vaikuttaa: voitto Perkeleestä ja kuolemasta, syntien anteeksiantamus, Jumalan armo, Kristus kaikkienensa ja Pyhä Henki lahjoinensa. Se antaa niin ylenpalttisen runsaasti, että heikko luonto sitä ajatellessaan alkaa väkisinkin epäillä, voiko tämä olla totta. Mietihän itse, mitä tapahtuisi, jos olisi olemassa niin taitava lääkäri, että hän pystyisi estämään ihmisiä kuolemasta, tai vaikka he kuolisivatkin, saisi heidät kuoleman jälkeen elämään ikuisesti? Hänelle sataisi maailmasta rahaa niin paksuin kinoksin, ettei rikkaiden tungokselta kukaan muu pääsisi hänen luokseen. Mutta kasteessa tuodaan ilmaiseksi jokaisen oven eteen aarre ja lääke, joka nielee kuoleman ja säilyttää elossa kaikki ihmiset (Lutherin Iso Katekismus 41-43).

Kaste on aina voimallinen

Myös ehtoollinen on aina voimallinen. Paavali kysyy: ”*Siunauksen malja, jonka me siunaamme, eikö se ole osallisuus Kristuksen vereen?*” (1. Kor. 10:16). Paavali ei kysy: ”*Eikö se suurimman osan ajasta ole osallisuus*

Kristuksen vereen?” Hän ei kysy: ”Eikö se ole osallisuus Kristuksen vereen, silloin kun olemme tarpeeksi hartaita tai käytämme sitä oikein tai kun meillä on tarpeeksi vahva usko?” Sakramentti on aina ja meistä riippumatta Jeesuksen ruumis ja veri. Herramme ruumiilla ja verellä on aina voima.

Palvelen seurakunnassa, jossa on paljon äänekkäitä lapsia. Mielestäni he ovat siunaus seurakunnallemme. Sakramentin jakamisen aikana pienet lapset vääntelevät ja pyörivät ja häiritsevät vanhempiaan. Monet ovat kysyneet minulta, saivatko he synnit anteeksi sakramentissa, vaikka eivät olleet keskittyneet ja huomio ja ajatukset olivat muualla. Minä vastaan aina: ”Kyllä. Sinä söit Jeesuksen ruumiin. Sinä joit Hänen verensä. Nämä annettiin sinulle syntiesi anteeksiantamiseksi. Luuletko, että Jumala antaa synnit anteeksi vain niille, joita hän ei ole siunannut eläväsillä ja häiritsevillä lapsilla?” Juuri se on mahtavaa ehtoollisessa. Vaikka et keskity siihen, syntisi annetaan anteeksi. Joskus ehtoollinen on ainut asia jumalanpalveluksessa, jonka nuoret vanhemmat pystyvät ottamaan vastaan. Se on aina anteeksiantava armon ateria. Meistä riippumaton objektiivinen armon lahja lahjoitetaan myös vanhemmille, joiden huomio on muualla.

Myös synninpäästö on aina voimallinen. Meidän ei tarvitse lisätä synninpäästöön jotakin tehdäksemme sen Jumalan voimalliseksi työksi. Se ei ole voimallinen vain joskus tai vain silloin kun tietyt ehdot täyttyvät. Todellinen kristillinen synninpäästö on varaukseton ja objektiivinen. Kaikki, mitä piti tehdä, on jo tehty. Meidät on vapautettu synnistä Jeesuksen ristintyön tähden. Huonoilla teologeilla on aina kiusaus lisätä ehtoja synninpäästöön, ikään kuin ihmisen pitäisi siinä tehdä oma osuutensa. Läpi kirkon historian ei varmaan mikään muu lahja ole ollut niin turmellettu kuin synninpäästö. Reformaation aikana ja yhä tänä päivänä Rooman kirkko on sanonut, että ihmisen pitää lisätä ”hyvitys” Jumalan anteeksiannon sanaan. Se on ripin ”kolmas” osa roomalaiskatolisessa teologiassa. Rooman kirkko on myös pitänyt kiinni siitä, että synninpäästö on pätevä ainoastaan, jos sen antaa pappi. Siis taas yksi ehto lisättiin Jumalan ehdottomaan armoon. Luterilaiset luonnollisesti sanovat, että ripissä on kaksi osaa. Me tunnustamme syntimme ja Jumala antaa synninpäästön. Heti kun tähän lisätään kolmas

osa, armo nojaa johonkin muuhun kuin Herramme ristiinnaulitsemiseen.

Vain hieman peiteltympi tapa lisätä ehto synninpäästöön on sanoa, että ihmisen täytyy olla vilpittömän synnintunnustuksessaan saadakseen synnit anteeksi. 1600-luvun loppupuolella vaikutti teologi nimeltään Jacob Spener. Hän on pietismin isä. Spener opetti, että ihmisen täytyy täyttää monenlaiset todellisen katumuksen vaatimukset ennen kuin hän voi olla varma, että synninpäästö oli aito. Katuvan piti 1) vihata syntiä, 2) haluta parantaa elämänsä, 3) uskoa Jeesukseen, 4) luvata, ettei hän jatka enää synnissä, 5) surra sitä, että hän oli loukannut Jumalaa, 6) tietää, että hänen syntinsä ovat ansainneet kirouksen, 7) tuntee häpeää taivaallisen Isän edessä, 8) kaivata Jumalan armoa, 9) pyrkiä panemaan pois kaikki synnit, joita hän on havainnut itsetutkistelussaan, 10) päättää elää kaikkien kristillisen elämän vaatimusten mukaisesti ja 11) tietää, että juuri Pyhä Henki on johdattanut ihmisen tekemään tämän päätöksen.

Kaikki kristityt olisivat varmasti yhtä mieltä siitä, että nämä ”ehdot” ovat kunnioitettavia näkökohtia siitä, millainen hurskaan kristityn asenteen tulisi olla. Meidän todella tulisi tuntee häpeää Jumalan edessä ja pyrkiä panemaan pois syntimme. Mutta tällainen itsensä arviointi, hyvästä tarkoituksestaan huolimatta, pakotti syntiset sellaiseen sydämensä tutkimiseen, joka oli haitallista kristityille.

Miksi? Ensiksi, kuka pystyisi muka täyttämään nuo kaikki yksitoista vaatimusta? Ihmiset siis alkoivat epäillä pelastustaan. Toiseksi, rippi on aina ollut yksi tapa, jolla kristityt valmistautuvat pyhään ehtoolliseen. Tämänkaltaisten ehtojen ahdistamat kristityt lakkasivat käymästä pyhällä ehtoollisella. Niinpä he eivät menettäneet vain varmuutta synninpäästöstä, vaan myös pyhän ehtoollisen. Kolmanneksi, ihmiset alkoivat määrittää pelastavan uskon aktiiviseksi uskoksi. Muista, että usko on passiivinen (vastaanottava) pelastuksen suhteen ja aktiivinen (toimiva) lähimmäisten suhteen. Kun syntinen pakotetaan edellä mainitun kaltaiseen aktiiviseen itsensä arviointiin, joka on anteeksiantamuksen ehtona, silloin aktiivinen usko ja passiivinen usko sekoitetaan. Neljänneksi ja pahimmaksi, Spenerin vaatimukset muuttivat kirkon teologiaa. Synninpäästöä ei nähty enää objektiivisena (meistä riippumattomana), totena ja voimallisena Jumalan sanana. Anteeksiantamuksemme ei perustunut enää yksin ja ainoastaan Jeesuksen Kristuksen jo täyttämään työhön. Enää ei voitu

laulaa ”*Uskon silmä kiinnitä, aina kohti ristiä*”, vaan kirkko alkoi laulaa itkuvirttä ”*Silmäni sä kiinnitä, kohti mun omaa sydäntä*”. Spener erotti Pyhän Hengen sanasta. Vain se, joka täytti Spenerin vaatimukset sai Hengen takaisin synninpäästön sanaan. Meidän Vapahtajamme siunattu synninpäästö kadotettiin.

Kuinka paljon lohdullisempaa onkaan seurata Jeesuksen sanoja. Kun hän lohdutti halvaantunutta, hän yksinkertaisesti vain julisti: ”*Poikani, sinun syntisi annetaan anteeksi*” (Mark. 2:5). On hyvä, että Jeesus ei seurannut Jacob Spenerin neuvoa, tai tuo halvaantunut miesparka olisi saattanut kuolla ennen kuin olisi saanut kuulla evankeliumin. ”*Tulkaa minun tyköni, kaikki työtätekeväiset ja raskautetut, niin minä annan teille levon*”, lupaa meidän Herramme (Matt. 11:28). Hän ei lupaa lepoa vain sillä ehdolla, jos täytämme kourallisen vaatimuksia. Luterilaiset ovat aina opettaneet, että usko ei ole vaatimus. Se on vakuuttuneisuus siitä, että meidän rakastava Herramme on jo täyttänyt kaikki vaatimukset.

Totta kai ihmisen pitää olla vilpittömän sanoessaan ”anteeksi” – sanoo hän sen sitten Jumalalle tai jollekin ystävälleen. Mutta Jumalan anteeksianto ei riipu siitä, tunnetko todella olevasi pahoillasi. Sanon ”anteeksi” vaimolleni, jos olen loukannut häntä jollain lailla. Hän ei vastaa sanoen, ”Jos todella olet pahoillasi, annan sinulle anteeksi”. Hänellä ei todellakaan ole yhdentoista kohdan tarkistuslistaa, kun hän arvioi tunnustukseni laatua. Jos hänellä olisi, minä loukkaantuisin siitä, että hän epäilee vilpittömyyttäni. Hän vain sanoo ”Kaikki hyvin. Minä annan sinulle anteeksi.” Näin on myös Jumalan suhteen. Hän sanoo, ”Annan sinulle anteeksi Kristuksessa.” Hän ei kyseenalaista sinun vilpittömyyttäsi. Hän osoittaa sinut Jeesuksen luo. Jeesus on täyttänyt kaikki ehdot.

Oletko koskaan ollut jumalanpalveluksessa, jossa pastori tai jumalanpalveluskomitea ovat tehneet omin sanoin synnintunnustuksen ja synninpäästön ja tulostaneet ne seurakuntalaisille jaettavaan käsiohjelmaan? Jos näet joskus sellaisen käsiohjelman, analysoi synninpäästön sanat hyvin huolellisesti. Valitettavan usein ihmisillä, jotka suunnittelevat jumalanpalveluksen, on aito mutta harhaanjohtava innostus. He haluavat, että jokainen on todella vilpittömän katumuksessaan ja aidosti pahoillaan synneistään. Niinpä he kirjoittavat synninpäästön

sanomaan jotain tämänkaltaista: ”Jos olet vilpittömästi pahoillasi, saat syntisi anteeksi” tai ”Jos lupaat parantaa syntiset tapasi, saat syntisi anteeksi.” Nämä sanavalinnat keskittyvät ihmisen tunteisiin, sydämeen, suruun ja aikeisiin. Ne asettavat ehtoja anteeksiannolle aivan samalla tavalla kuin Rooman kirkko, jota vastaan Luther taisteli. Nämä sanavalinnat ovat vääriä ja harhaanjohtavia, vaikka niillä olisi kuinka hyvä tarkoitus takanaan. Jos niitä käytetään, Jumalan lapset eivät tule oikein palveluiksi.

Ei ole olemassa Hengetöntä sanaa. Henki on aina sanassa, koska sana puhuu aina Jeesuksesta. Ja on sitten sana saarnattuna tai luettuna, kasteessa tai ehtoollisessa, yleisessä tai yksityisessä synninpäästössä, se on aina tosi, aina voimallinen ja aina täynnä Henkeä.

Kalvinismi

Vuonna 1538 mies nimeltä Jean Calvin alkoi reformoida kirkkoja Sveitsissä. Hän on niin sanottujen ”reformoitujen kirkkojen” isä. Nykykirkoista Presbyteeri-, Kongregationalisti-, Church of Christ-, Episkopaali-, Baptisti-, jopa Metodisti- ja Helluntaikirkon juuret ovat John Calvinin ajattelussa. Hän oli poikkeuksellisen systemaattinen ajattelija ja kirjailija, vaikkakin aika ajoin vaikeasti ymmärrettävä. Hän opetti, että maailmassa on kahdenlaisia ihmisiä: valittuja ja kadotukseen tuomittuja. Valitut ovat niitä, jotka Jumala on valinnut pelastukseen. Kadotukseen tuomitut ovat niitä, joista Jumala on ennalta määrännyt, etteivät he pelastu. Calvinin mukaan Jumalan sana on voimallinen vain jos se julistetaan niille, jotka tulisivat pelastumaan. Silloin kun sana julistetaan kadotetuille, Henki ei toimi sanan kautta. Mutta koska sama sana julistettiin sekä pelastetuille ja kadotetuille, ihmiset eivät yksin sanan perusteella voineet saada varmuutta siitä, että he olivat pelastettuja. Heidän täytyi löytää ”salainen voima” sanan ulkopuolelta varmistuakseen pelastuksestaan. Calvinin mukaan pyhässä ehtoollisessa Kristuksen ruumis on läsnä vain, jos ihminen uskoo. Niinpä kalvinistit olivat taipuvaisia analysoimaan oman uskonsa vilpittömyyttä sen sijaan että uskoisivat Kristuksen lausumia ehtoollisen asetussanoja.

Kalvinistien eli reformoitujen joukossa taipumus kieltää evankeliumin objektiiviset, meistä riippumattomat, piirteet hiipi heidän ajatteluunsa. Sana ei ollut objektiivisesti voimallinen. Kaste ei ollut objektiivinen pesu. Jeesuksen ruumis ja veri eivät olleet objektiivisesti läsnä ehtoollisessa. Ne olivat läsnä vain jos ihminen uskoi niin. Vuosien myötä kalvinismista tuli kuin janoinen mies, joka oli juomaisillaan virvoitusjuoman. Mutta juoma olisi janon sammuttavaa vain jos mies uskoisi sen. Niinpä mies keskittyi hänen uskossa juomiseensa enemmän kuin itse juomaan.

Yksi perustavia opinkappaleita Calvinin teologiassa on ajatus, jonka mukaan Jumalan Hengellä on salainen voima, joka ylittää pelkän sanan ja sakramenttien voiman. Tuo ”salainen voima” tulee meihin välittömästi, eli suoraan ilman sanaa ja sakramenteja. Calvin opettaa:

Niin kauan kuin olemme ilman Kristusta ja erossa hänestä, ei mistään hänen kärsimyksistään ja kuolemastaan ihmiskunnan pelastukseksi ole pienintäkään hyötyä meille. Ja vaikka on totta, että saavutamme uskon, silti, (kuten näemme siitä, etteivät kaikki erotuksetta ota vastaan Kristuksen tarjousta, jonka hän tekee evankeliumin kautta), asian todellinen luonne opettaa meitä nousemaan korkeammalle ja ottamaan selvää Hengen salaisesta voimasta, jonka avulla me nautimme Kristuksesta ja kaikista hänen siunauksistaan.

Huomaa, että Calvinin mukaan meidän tulee etsiä jotain, joka on ylempänä kuin itse sana. Meidän täytyy löytää Jumalan salainen voima. Silloin ja vain silloin voimme täydellisesti nauttia Kristuksesta. Calvinin seuraajat kirjoittivat ylös heidän uskonsa tunnustuksen aivan kuten ensimmäiset luterilaiset kirjoittivat Tunnustuskirjat. Yksi varhaisimmista on Westminsterin tunnustus, jota käyttävät kaikki reformoidut kirkot. Tämä dokumentti opettaa, että syntistä ei yksinkertaisesti ohjata sanan ja sakramenttien luo. Sen sijaan hänet ohjataan sisäisen Hengen todistuksen ja Jumalan lupausten luo. Henki toimii kyllä sanassa, mutta Hän toimii myös jonkin muun kautta, joka on sanan yläpuolella tai sanan tuolla puolen.

Varmuus (pelastuksesta) on pettämätön vakuutus uskosta. Tuo varmuus perustuu jumalalliseen totuuteen pelastuksen lupauksista sekä sisäisiin todisteisiin niistä armoista, joille nämä lupaukset ovat tehdyt. Lisäksi se perustuu Hengen todistukseen lapseksi ottamisesta, joka todistaa meidän

henkemme kanssa, että olemme Jumalan lapsia. Tämä Henki on osoitus tulevasta perinnöstämme, jolla olemme sinetöidyt vapautuksen päivään asti.

Huomaa jälleen, että Calvinin mukaan pelkkään ”jumalalliseen totuuteen pelastuksen lupauksista” ei yksinkertaisesti voi luottaa. Näihin lupauksiin Jumalan täytyy lisätä ”Hengen todistus”. Sana on voimallinen vain, jos ja kun Jumala lisää siihen Hengen voiman. Calvinin ajattelun mukaan ihminen ei voi vain luottaa Jumalan lupauksiin. Evankeliumi ja sakramentit eivät ole voimallisia itsessään ja itsestään. Evankeliumin rinnalle on lisätty salainen voima tai sisäinen todistus. Calvinin mukaan on olemassa Hengenöntä sanaa. Voi olla lohdutuksen sana ilman Lohduttajaa. Evankeliumin meistä riippumaton vakuutus on kadonnut.

Meille ja meissä

On kaksi tapaa tarkastella Jumalan sanan voimaa. Evankeliumi on voimallinen meille ja meissä. Se on voimallinen meille antamalla syntimme anteeksi. Se on voimallinen meissä luomalla uskon. Pietari puhui kasteesta näin Apostolien tekojen kohdassa 2:38: ”*Tehkää parannus ja ottakoon kukin teistä kasteen Jeesuksen Kristuksen nimeen syntienne anteeksisaamiseksi niin saatte Pyhän Hengen lahjan.*” Jumala antaa meille anteeksi (hän lausuu meidät vanhurskaaksi) ja hän luo uskon meihin (meille annetaan Pyhä Henki) evankeliumin kautta. Puhuttiinpa sitten kasteesta, ehtoollisesta, saarnatusta sanasta tai yksityisestä synninpäästöstä, puhutaan aina kahdesta siunauksesta: anteeksiannosta ja uskosta. Aiemmin puhuin objektiivisesta ja subjektiivisesta. Anteeksianto on objektiivinen. Se vain on - riippumatta meistä. Kristus ansaitsi sen ristillä ja Kristus lahjoittaa sen sanan ja sakramenttien kautta. Usko on subjektiivinen. Usko on kuin säkki, johon lapsi kerää karkkia. Se vastaanottaa ja pitää sisällään pelastuksen siunaukset.

Ei voi olla uskoa ilman anteeksiantoa. Anteeksianto on uskon kohde. Se on se, mihin uskomme. Kun evankeliumi ”lausuu meidät vanhurskaaksi” tai lahjoittaa meille Jumalan pelastuksen, se myös liikuttaa sydämemme ottamaan vastaan tämän pelastuksen uskolla.

Johtopäätökset

Ei ole olemassa sanatonta Henkeä. Pyhä Henki ei tule armollisesti luoksemme ilman sanaa. Hän aina antaa anteeksi sanan kautta, on sana sitten saarnassa, synninpäästössä tai kasteen ja ehtoollisen sakramenteissa. Kaikki se, mitä ikinä ilman sanaa Henkenä ylistetään, on todellisuudessa Perkeleestä.

Ei ole olemassa Hengetöntä sanaa. Aina kun Kristuksen sanaa opetetaan, julistetaan, puhutaan, ilmoitetaan tai lahjoitetaan sakramenttien kautta, juuri Hengen sana antaa syntisi anteeksi ja vahvistaa sinua sen kautta. Eikä sillä ole väliä, kuka sanaa puhuu – on se sitten pastorisi tai sinä tai äitisi. Kunhan vain sana puhutaan puhtaasti, se on voimallinen.

Luterilainen opetus Hengestä ja Sanasta on Raamatun opetus. Se antaa meille suuren vakuutuksen ja lohdun. Kalvinismi päinvastoin luo epäilystä siitä, mistä voi löytää Hengen ja onko sana voimallinen vai ei. Kun kirkko tietää ja uskoo, että Kristuksen Henki toimii voimallisesti ja yksin evankeliumin tulen kautta, silloin tuli leviää.

Onko minulla Pyhä Henki? Miten Pyhä Henki voidaan saada? Miten voi tietää, toimiiko Pyhä Henki elävästi seurakunnassa? Voiko suuren Jumalan tunkea laatikkoon? Voinko olla varma pelastuksestani? Näihin ja moniin muihin kysymyksiin tämä vihko vastaa. Syvällisesti, puhuttelevien kertomustenkin kautta kirjoittaja osoittaa, miten Pyhä Henki toimii aina Jumalan sanan kautta.

Artikkelin kirjoittaja **Klemet I. Preus** on amerikkalainen luterilainen pastori. Hänellä on vuosikymmenien kokemus seurakuntaelämästä. Hän tuntee hyvin luterilaisen opin ja osaa sitä käytännönläheisesti omasta kokemuksestaan soveltaa.

Tämä vihko jatkaa Suomen Luther-säätiön **Aamutähti-sarjaa**, joka keskittyy uskonelämän peruskysymyksiin. Sarjaa toimittavat pastori, teol.lis. **Sakari Korpinen** ja pastori **Juhana Pohjola**.

Suomen Luther-säätiö
Aamutähti
Nro 33.

ISBN 978- 952-5409-38-4